

Projecte Parlem

1. ANTECEDENTS I MOTIVACIONS

El Projecte Parlem és una iniciativa que va néixer a partir de la constatació de diversos factors:

El punt de partida: Evident retrocés de l'ús vehicular del català a les zones on ha incidit un major flux de gent nouvinguda.

Com actua el Projecte Parlem:

- Mobilització i conscienciació de la societat catalana per afavorir un major ús social de la llengua catalana i també demanar un canvi en els seus hàbits lingüístics.

- Afavorir que els castellanoparlants o immigrants puguin desenvolupar converses bàsiques en català al seu entorn i al mateix temps promoure la seva socialització i presa de contacte amb el territori.

- **Promotors**

El Projecte Parlem és una iniciativa de la **Coordinadora d'Associacions per la Llengua de Sants (CAL)** adscrita al programa de *Voluntaris per la Llengua* de la Secretaria General de Política lingüística de la Generalitat de Catalunya. A aquesta iniciativa en el cas concret de Sants també s'hi han adherit un conjunt d'entitats amb el Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta com a receptor de voluntaris i aprenents.

2. EL PUNT DE PARTIDA

Els fluxos migratoris dels últims anys han significat per a Catalunya l'arribada de moltes persones d'altres països. L'establiment d'aquests immigrants al territori segueix un procés d'adaptació i integració en el qual es resolen aspectes com l'habitatge, la feina, l'escolarització dels infants, etc.

Pel que fa a la realitat lingüística de Catalunya, els immigrants es troben amb dues llengües: el català i el castellà. La procedència dels nouvinguts (hi ha un gran índex de llatinoamericans que tenen com a llengua materna el castellà) sumat al fet que molts d'ells opten per aprendre només el castellà dona com a resultat un retrocés dels usos socials del català.

D'altra banda, i pel que fa als voluntaris catalanoparlants, aquesta iniciativa representa una oportunitat per participar activament en un projecte que incideix en la integració lingüística i social dels immigrants.

És en aquest context sociolingüístic que pren forma el Projecte PARLEM, per donar resposta a la creixent necessitat social d'integrar lingüísticament aquests col·lectius i, de retruc, afavorir-ne la socialització.

3. OBJECTIUS

Els objectius del Projecte PARLEM són els següents:

- **Integració lingüística**

Les trobades setmanals amb la parella lingüística afavoreixen que l'aprenent desenvolupi i perfeccioni la seva capacitat comunicativa en català. En un ambient distès i proper, les trobades per parelles faciliten que l'aprenent perdi la por i la vergonya a parlar català, i després té elements suficients per expressar-se en aquesta llengua en altres àmbits de la seva vida (quotidiana, laboral, social, etc.).

- **Integració social**

Més enllà dels factors estrictament lingüístics, el Projecte PARLEM esdevé una porta oberta a la integració social de l'aprenent, que en molts casos és immigrant. Per a l'aprenent, les trobades aporten una presa de contacte directa amb el territori i la seva gent, costums i tradicions, descobrir noves opcions de lleure i nous recursos, etc. El voluntari també entra en contacte amb una altra realitat, i ambdós membres de la parella obtenen un enriquiment cultural i personal indubtable.

- **Participació**

Aquesta experiència col·loca els ciutadans i ciutadanes com a agents actius del projecte, els principals protagonistes i beneficiaris del mateix. És destacable constatar que els participants al projecte han esdevingut, de manera espontània i significativa, difusors de la iniciativa ja que el boca-orella ha estat i és la millor campanya de màrqueting i comunicació del Projecte PARLEM. Per tant, hi participen activament i alhora el difonen en el seu entorn.

En un altre sentit, i com a conseqüència de la integració i socialització que impulsa aquesta iniciativa, s'afavoreix la incorporació al teixit associatiu i la participació.

- **Foment de l'associacionisme i la coordinació associativa**

Es fomenta l'associacionisme a partir de dos eixos: participació de nous sectors de població al món associatiu i implicació de les entitats en el desenvolupament del projecte. Ha estat voluntat de l'organització que el Projecte PARLEM comptés amb el màxim de complicitats, i en aquest sentit les entitats disposen d'un factor de proximitat amb la societat civil molt útil. Com a conseqüència d'això, es posen en marxa mecanismes de coordinació associativa que optimitzen esforços i multipliquen els resultats.

4. A QUI S'ADREÇA?

El Projecte PARLEM s'adreça en general a tota la ciutadania, incloent el teixit associatiu. En el cas de Sants, els barris de Sants, Hostafrancs i la Bordeta, que és l'àmbit d'actuació de les entitats promotores. Aquest projecte es pot adreçar a nivell de poble, ciutat mitjana, o barri.

- Persones que volen parlar català (aprenents)

Es recomana que els aprenents entenguin mínimament el català per fer possible les converses. Aquesta base és necessària perquè l'aprenent pugui començar a expressar-se en català.

- Persones catalanoparlants (voluntaris)

Les converses que mantinguin en català amb la seva parella lingüística serviran de "banc de proves" per a l'aprenent.

- Entitats adherides

Les entitats actuen com a canalitzadores dels processos d'articulació i desenvolupament del projecte, com a altaveus del projecte entre els seus associats i el seu entorn.

- Tutors

És la persona que posa en contacte el voluntari i l'aprenent i qui en fa el seguiment. Normalment aquesta funció la fan les persones de la CAL.

5. FEM CRÉIXER EL PROJECTE

- Intensa **difusió** del Projecte PARLEM al territori mitjançant els següents eixos:

- Materials de difusió (edició de tríptics, cartells, pancartes, etc.) i distribució entre les associacions, sindicats, consolats, centres cívics, centres educatius i AMPA, punts de trobada d'immigrants (locutoris...) i altres establiments.

- Presència als mitjans de comunicació local.

- Foment del **boca-orella**

Facilitar tant com sigui possible que els participants al projecte esdevinguin altaveus del mateix entre el seu entorn. Aquest punt és especialment interessant entre els immigrants, ja que facilita l'arribada del missatge i el fa més eficaç. Aquesta estratègia es vehicularia amb la distribució de fitxes informatives. Malgrat que el boca-orella funciona espontàniament, pot promoure's amb accions d'aquest tipus que constitueixen una innovació en la participació.

- Implicació del **teixit associatiu**

Promoure la implicació de les entitats, que poden participar amb la cessió d'espais per a les trobades, informant els seus associats, encapçalant iniciatives paral·leles, etc.

- **Activitats de dinamització** per a tots els participants al projecte (jornades gastronòmiques, sopar de germanor)

Per tant, les estratègies per afavorir la participació de la ciutadania es mouen en un ventall que inclou les més tradicionals (campanyes de difusió i activitats) i també altres de més innovadores (dinàmiques de coordinació associativa i millores qualitatives de la participació).

6. COM S'ARTICULA

El projecte ha estat divulgat al conjunt de les entitats adherides que formen part del territori les quals poden informar les persones interessades a participar en el projecte a través de recepcions presencials a les mateixes entitats o a la mateixa seu del nucli de la Cal, també a través del telèfon de contacte de la Cal a nivell de poble o barri.

Les persones aprenents són entrevistades per membres de la CAL a efectes de detectar el nivell de comprensió de la llengua i les seves afeccions a fi d'assolir un bon nivell de relació inicial entre els dos components de la parella i quant a les afeccions, es fa quelcom similar amb el voluntariat lingüístic. El procés continua amb l'emplenat d'unes fitxes i la creació d'unes bases de dades que facilitin la tabulació de les respostes, l'assignació de les parelles i processos parcials i finals de valoració individuals de l'acció del projecte.

El funcionament ordinari de les parelles lingüístiques estableix, com a mínim, una hora de conversa en català a la setmana.

Es programen algunes activitats conjuntes, com per exemple sopars, per dinamitzar el projecte i donar-li un valor afegit que alhora obri noves possibilitats de coneixement del territori, enriquiment i intercanvi cultural als voluntaris i als aprenents.

Al llarg de tot el desenvolupament, l'organització buscarà la participació de les entitats per encapçalar aquestes iniciatives o altres que puguin sorgir per part d'elles mateixes o bé dels participants al projecte.

7. ORGANITZACIÓ INTERNA

Les entitats promotores o adherides tindran material genèric divulgatiu del Projecte a més d'unes fitxes d'inscripció: tant de voluntaris com d'aprenents. Aquestes fitxes recolliran les dades personals juntament amb altres complementaris (afeccions, horaris, preferències, etc).

Un punt omplertes les fitxes es fan arribar a la seu de la CAL, on s'aporten en una base de dades, es qualifica i quantifica les seves dades personals, se'ls adjudica un tutor per posar-los immediatament en contacte a través d'una trobada per fer la presentació.

Prèviament el tutor s'ha de proveir del material que tenim, facilitat per la Secretaria General de Política Lingüística, per lliurar en el moment de la presentació a cadascun dels components de la parella. El tutor és la persona de la CAL que fa de pont i és el responsable del bon funcionament de la parella lingüística, així mateix és l'encarregat de comunicar als aprenents i voluntaris les activitats complementàries.

Amb el voluntari: Se li explica el compromís de 10 setmanes a una hora cadascuna; i se li remarca que qualsevol problema que pugui tenir amb l'aprenent el comuniqui i que pot canviar de parella si veu que l'aprenentatge no

acaba de quallar. Igualment se li explica el funcionament del programa d'activitats complementàries i estimula l'aprenent a participar-hi.

Amb l'aprenent: Es fa la presentació, es repeteix l'explicació i s'entrega el material. Igualment l'aprenent pot sol·licitar el canvi de parella en el cas que no connecti amb el voluntari.

8. VALORACIÓ

El Projecte Parlem va iniciar-se el 2003, i des d'aleshores s'han format més de 200 parelles lingüístiques en el cas de Sants. La procedència dels aprenents s'aglutina en un mosaic de més de 20 nacionalitats, amb una àmplia representació de persones espanyoles i també llatinoamericanes.

El Projecte Parlem s'ha convertit en una eina eficaç, integradora i plural per connectar diverses realitats que conviuen en un mateix territori i que moltes vegades no s'interrelacionen.

El Projecte Parlem promou l'ús del català entre les persones immigrades i al mateix temps obre una porta a la socialització d'aquest col·lectiu: és un mecanisme que estableix ponts de contacte entre realitats diverses, és a dir, el Projecte Parlem és convivència.

9. EXTENSIÓ TERRITORIAL

El nucli de Sants de la Cal es posa a disposició dels nuclis locals de tot el territori per assessorar i facilitar la posada en marxa de projectes similars, tanmateix posem un programa de "power point" per visionar-lo en cas que interessés .

Les persones que ens posem a la vostra disposició son:

Montserrat Trepà Tel. 93.332.93.61 mtrepà3@hotmail.com

Maria Teresa Pérez Tel 93.421.66.78

Pep Ribas Tel 93.421.4024 pep@cal.cat